

హన్స్ రాజ్ నాథూ రామ్

V.

ఎల్.అల్లీ రాజా & బంకురా కుమారులు

(జె.ఎల్.కపూర్, ఎ.కె.సర్కార్, కె.సి.దాస్ గుప్తా, ఎన్.రాజగోపాల అయ్యంగార్ మరియు జె.ఆర్.ముథోల్కర్, జె.జె.)
డిక్రీ-ఇండియన్ కోడ్ ఆఫ్ సివిల్ ప్రొసీజర్ ను పాడిగించని కోర్టుకు బదిలీ చేయడం -అమలు చేయదగినది అయితే -
విదేశీ డిక్రీ-విదేశీయుల చట్టం, 1946 (31 ఆఫ్ 1946), సెక్షన్ 2(ఎ) (iii)-సివిల్ ప్రొసీజర్ కేసు (యాక్ట్ 5 ఆఫ్
1908), సెక్షన్లు 38, 39, 43, 44.

పశ్చిమ బెంగాల్ సబార్డినేట్ జడ్జి ప్రతివాదికి అనుకూలంగా జారీ చేసిన డిక్రీని 1950 ఆగస్టు 28 న మొరెనా అదనపు
జిల్లా జడ్జి కోర్టుకు బదిలీ చేశారు, ఇది మొదట గ్వాలియర్ రాష్ట్రంలో ఉంది మరియు తరువాత యునైటెడ్ స్టేట్స్ ఆఫ్
మధ్య భారత్ లో భాగంగా మారింది మరియు రాజ్యాంగ రాష్ట్రం మధ్యభారత్ తరువాత. డిక్రీ బదిలీ చేయబడిన
రోజున, మధ్యభారత్ లోని న్యాయస్థానాలు 1948 నాటి మధ్యభారత్ అడాప్షన్ ఆర్డర్ ప్రకారం ఇండియన్ కోడ్ ఆఫ్
సివిల్ ప్రొసీజర్ ద్వారా పరిపాలించబడ్డాయి, అయితే బంకురా కోర్టు బదిలీ అధికారం ఇండియన్ కోడ్ ఆఫ్ సివిల్
ప్రొసీజర్ లోని సెక్షన్ 38 మరియు 39 ద్వారా నియంత్రించబడింది. తీర్పుపై రుణగ్రహీత అభ్యంతరాన్ని బట్టి ఉరిశిక్ష
అమలుకు దరఖాస్తును కొట్టివేయగా, ఆ ఉత్తర్వులపై అప్పీలుకు హైకోర్టు అనుమతించింది. సెక్షన్ 38 కింద డిక్రీని
మొరెనా కోర్టుకు బదిలీ చేసే అధికారం కోర్టుకు లేదని పిటిషనర్ వాదించారు. ఇండియన్ కోడ్ ఆఫ్ సివిల్ ప్రొసీజర్
యొక్క వర్తింపజేసే విషయానికి సంబంధించి మరియు అమలు చేయాలనుకున్న డిక్రీ విదేశీ కోర్టు యొక్క డిక్రీ కాదా
అనే ప్రశ్నకు సంబంధించినది.

మొరెనాలోని కోర్టు ఒక కోర్టు కాదని, దీనికి ఇండియన్ సివిల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ వర్తిస్తుందని, ఇండియన్ కోడ్ ఆఫ్ ప్రొసీజర్
ప్రకారం డిక్రీని దానికి బదిలీ చేయలేమని, అటువంటి బదిలీని సమర్థించడానికి ఎస్ఎస్ 38, 39 వర్తించవని పేర్కొంది.

ఇండియన్ సివిల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ 1951 చట్టం 2 ద్వారా 1951 ఏప్రిల్ 1 వరకు మధ్యభారత్ వరకు
పాడిగించబడలేదు. విదేశీ న్యాయస్థానాల డిక్రీలు గ్వాలియర్ కోర్టు కింద ఉండేవి, దీనిలో మొరెనా ఒక భాగం, సెక్షన్
233 ప్రకారం అమలు చేయబడదు, ఇది మధ్య భారత్ కోర్ట్ ఆఫ్ సివిల్ ప్రొసీజర్ కింద కాకుండా విదేశీ డిక్రీ ఆధారంగా
దావా వేయాలి.

డిక్రీ విదేశీ డిక్రీ కాదా అని తెలుసుకోవడానికి విదేశీయుల చట్టం వర్తించదని, ఎందుకంటే డిక్రీ అమలు సివిల్ ప్రొసీజర్
కోడ్ యొక్క నిబంధనల ద్వారా నియంత్రించబడుతుంది మరియు విదేశీయుల చట్టం ద్వారా కాదని పేర్కొంది.

ఒక చట్టంలోని ఒక భాగాన్ని యథాతథంగా అర్థం చేసుకోవాలి మరియు దాని భాష వాస్తవంగా ఉన్నదానికి భిన్నంగా
ఉన్నట్లుగా కోర్టు దానిని చదవకూడదు.

సివిల్ అప్పీలేట్ పరిధి: సివిల్ అప్పీల్ నెంబరు 173 ఆఫ్ 1956.

1951 నాటి సి.ఎఫ్.ఎ.నెం.9 లో గ్వాలియర్ లోని మాజీ మధ్యప్రదేశ్ హైకోర్టు 1954 నవంబర్ 15 నాటి తీర్పు
మరియు ఉత్తర్వు నుండి అప్పీలు.

పిటిషనర్ కోసం గణపత్ రాయ్..

ప్రతివాది తరపున ఎన్.ఎస్.బింద్రా, డి.డి.శర్మ.

1962. ఏప్రిల్ 30. కోర్టు ఇచ్చిన తీర్పులో..

ఆర్టికల్ 133 (ఎల్) (సి) కింద గ్వాలియర్ లోని మధ్యభారత్ హైకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పు, ఉత్తర్వులకు వ్యతిరేకంగా, 1961 సివిల్ అప్పీల్ నెంబరు 24 మాదిరిగా, భారత సివిల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ యొక్క వర్తింపజేసే ప్రశ్నను లేవనెత్తింది మరియు అమలు చేయాలనుకున్న డిక్రీ విదేశీ కోర్టు యొక్క డిక్రీ కాదా అనే ప్రశ్నను లేవనెత్తింది. బ్రిటిష్ ఇండియాలోని ఒక ప్రావిన్స్ అయిన పశ్చిమ బెంగాల్ కోర్టు అమలు చేయాలనుకున్న డిక్రీని జారీ చేసింది అనేది సెన్8 ఇలో రివర్స్ కేసు. అప్పీలులో అప్పీలుదారుడు తీర్పు రుణగ్రహీత మరియు డిక్రీ హోల్డర్ ప్రతివాది.

డిసెంబరు 3, 1949 న, పశ్చిమ బెంగాల్ లోని బంకురాలోని సబార్డినేట్ జడ్జి ప్రతివాదికి అనుకూలంగా ఒక డిక్రీని ఆమోదించారు మరియు 1950 జూలై 27 న బదిలీ సర్టిఫికేట్ కోసం దరఖాస్తు చేశారు, ఆగస్టు 8, 1950 న మంజూరు చేయబడింది మరియు ఆగస్టు 28, 1950 న ఉరిశిక్షకు బదిలీ చేయబడింది. సెప్టెంబర్ 25, 1950 న, డిక్రీ హోల్డర్ గ్వాలియర్ రాష్ట్రం అయిన మొరెనాలోని అదనపు జిల్లా జడ్జి కోర్టులో ఉరిశిక్షను అమలు చేశాడు మరియు తరువాత మధ్య భారత్ అనే యూనిట్-టి 1 డి రాష్ట్రంలో భాగంగా మారింది మరియు రాజ్యాంగం తరువాత పార్ట్ బి స్టేట్ ఆఫ్ మధ్య భారత్ గా మారింది. తీర్పు-రుణగ్రహీత యొక్క అభ్యంతరంపై ఉరిశిక్ష కోసం దరఖాస్తును 1950 డిసెంబరు 29 న తిరస్కరించారు, కాని ఆ ఉత్తర్వుపై అప్పీలును 1954 నవంబరు 15 న హైకోర్టు అనుమతించింది.

ఇండియన్ సివిల్ ప్రొసీజర్ లోని వివిధ సెక్షన్లను పేర్కొనడం లేదా 1960 నాటి సి.ఎ.నెం.24 లో మనం చేసిన ఆ నియమావళిలో సెక్షన్ 43, 44 లను ఏ విధంగా సవరించారో తెలుసుకోవడం అనవసరం. సెక్షన్ 38 కింద డిక్రీని మొరెనా కోర్టుకు బదిలీ చేసి అధికారం కోర్టుకు లేదని తీర్పు-రుణగ్రహీత మా ముందు వాదించారు. డిక్రీ బదిలీ చేయబడిన రోజున మధ్యభారత్ లోని న్యాయస్థానాలు 1948 నాటి మధ్యభారత్ అనుసరణ ఉత్తర్వు ప్రకారం ఇండియన్ కోడ్ ఆఫ్ సివిల్ ప్రొసీజర్ ద్వారా నిర్వహించబడతాయి, అయితే బంకరాలోని కోర్టు బదిలీ అధికారం ఇండియన్ కోడ్ ఆఫ్ సివిల్ ప్రొసీజర్ లోని సెక్షన్ 38 మరియు 39 ద్వారా నియంత్రించబడింది. ఈ నియమావళి ప్రకారం, డిక్రీని బదిలీ చేయగల కోర్టు బ్రిటిష్ ఇండియాలో స్థాపించబడింది, ఎందుకంటే ఈ నియమావళి బ్రిటిష్ ఇండియాలోని భూభాగాలకు విస్తరించింది మరియు 1951 ఏప్రిల్ 1 న చట్టం II అమల్లోకి వచ్చిన తరువాత, పార్ట్ ఎలో కూడిన "భారత భూభాగాలకు" భారత నియమావళిని వర్తింపజేశారు. బ్యాండ్ సి స్టేట్.

భారత సివిల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ లోని సెక్షన్ 38, 39 ప్రకారం ఏ న్యాయస్థానానికైనా ఉరిశిక్ష అమలు కోసం డిక్రీ పంపవచ్చని, 'కోర్టు' అనే పదాన్ని న్యాయం జరిగే ప్రదేశంగా అర్థం చేసుకోవచ్చని, ఇందుకోసం మన్నవల గౌడన్ వర్సెస్ కుమారప్ప రెడ్డిపై ఆధారపడాలని, పాత సివిల్ ప్రొసీజర్ లోని సెక్షన్ 622 లో 'కోర్టు' అనే పదాన్ని నిర్వచించారని ప్రతివాది తరపు న్యాయవాది ఎన్ ఎస్ బింద్రా వాదించారు. న్యాయపరంగా న్యాయం నిర్వహించబడే ప్రదేశం, కానీ సివిల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ ఉద్దేశ్యం కోసం జిల్లా రిజిస్ట్రార్ కోర్టు కాదా అని నిర్ణయించాల్సిన సందర్భంలో అది జరిగింది. ఆ కేసులో ఇచ్చిన నిర్వచనం ఇప్పుడు మన ముందున్న ప్రశ్నను నిర్ణయించడంలో ఎటువంటి సహాయపడదు, ఎందుకంటే మొరెనాలోని న్యాయస్థానం న్యాయపరంగా న్యాయాన్ని నిర్వహించినప్పటికీ 38 వ అధ్యాయంలో "కోర్టు" అనే పదంతో కవర్ చేయబడిందా లేదా అనేది మనం చూడవలసి ఉంది. మనం పైన చెప్పినట్లుగా సెక్షన్ లో "కోర్టు" అంటే ఇండియన్ కోడ్ ఆఫ్ సివిల్ ప్రొసీజర్ వర్తించే కోర్టు అని అర్థం, ఏ కోర్టుకు కాదు. అదేవిధంగా ఇండియన్ కోడ్ ఆఫ్ సివిల్ ప్రొసీజర్ లోని 40, 42 వ అధ్యాయాల్లో "కోర్టు" అంటే ఇండియన్ సివిల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ వర్తించే కోర్టు అంటే బ్రిటిష్ ఇండియాలోని కోర్టు అని అర్థం. మొరెనాలోని కోర్టు అటువంటి కోర్టు కాదు, ఇండియన్ కోడ్ ఆఫ్ సివిల్ ప్రొసీజర్ ప్రకారం డిక్రీని దానికి బదిలీ చేయలేము మరియు అటువంటి బదిలీని సమర్థించడానికి సెక్షన్ 38 మరియు 39 వర్తించవు.

జూన్ 5, 1950 నాటి అడాప్షన్ ఆఫ్ లా ఆర్డర్ ద్వారా సవరించిన ఇండియన్ సివిల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ లోని సెక్షన్ 43 ప్రకారం ఈ డిక్రీ అమలు చేయబడుతుందని, ఇది జనవరి 26, 1950 నుండి రెట్రోస్పెక్టివ్ గా అమల్లో ఉంటుందని

వాదించారు. సవరణ తరువాత ఆ సెక్షన్ ఇలా ఉంది:-

"ఎస్ 43 ఏదైనా డిక్రీ పాస్ చేయబడింది-

(ఎ) భాగంలో సివిల్ కోర్టు ద్వారా. B రాష్ట్రం, లేదా

(బి)

(సి)

ఒకవేళ దానిని ఆమోదించిన కోర్టు పరిధిలో అమలు చేయలేకపోతే, రాష్ట్రాలలోని ఏదైనా కోర్టు యొక్క అధికార పరిధికి లోబడి అమలు చేయాలి".

ప్రస్తుత సందర్భంలో పార్ట్ బి స్టేట్ లోని వ్యక్తికరణను "పార్ట్ ఎ స్టేట్ లో" అన్నట్లుగా చదవాలనే వాదన ఉంది. ఇది కూడా మాకు ఆమోదయోగ్యం కాదు. సెక్షన్ 43 ని యథాతథంగా అర్థం చేసుకోవాల్సి ఉంటుందని, దాని భాష వాస్తవంగా ఉన్నదానికి భిన్నంగా ఉన్నట్లుగా కోర్టు దానిని చదవజాలదన్నారు. ఈ కోర్టు సూచించిన విధంగా చట్టాన్ని సవరించడానికి వీల్లేదు. అంతేకాకుండా 1951 చట్టం 2 ద్వారా 1951 ఏప్రిల్ 1 వరకు మధ్యభారత్ కు భారత సివిల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ ను పొడిగించలేదు. విదేశీ న్యాయస్థానాల డిక్రీలు, మొరెనా భాగమైన గ్వాలియర్ కోడ్ ప్రకారం, సెక్షన్ 233 కింద అమలు చేయబడతాయి, ఇది విదేశీ డిక్రీల ఆధారంగా లేదా మధ్య భారత్ కోడ్ ఆఫ్ సివిల్ ప్రొసీజర్ కింద దావాను కొనుగోలు చేయాల్సిన అవసరం లేదు. ఇండియన్ కోడ్ ఆఫ్ సివిల్ ప్రొసీజర్ సెక్షన్ 43 ప్రకారం మొరెనాలో ఈ డిక్రీని అమలు చేయడం కుదరదు.

తరువాత అప్పీలుదారు సంస్థ విదేశీయుల చట్టం (1946 చట్టం 31) కిందకు రానందున విదేశీయుడు కాదని వాదించారు మరియు 1947 డిసెంబర్ 15 న చట్టం 38 (1947) ద్వారా సవరించబడిన సెక్షన్ 2 (అల్ (3) ను ప్రస్తావించారు, అయితే డిక్రీ విదేశీ డిక్రీ కాదా అని తెలుసుకోవడానికి ఈ చట్టం వర్తించదు ఎందుకంటే డిక్రీల అమలు ద్వారా నియంత్రించబడుతుంది. సివిల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ యొక్క నిబంధనలు మరియు విదేశీయుల చట్టం ద్వారా కాదు. మునుపటి ప్రకారం ఒక డిక్రీని కోర్టు అమలు చేయవచ్చు లేదా దానిని అమలు చేయడానికి బదిలీ చేసిన డిక్రీని అమలు చేయవచ్చు మరియు బదిలీ చేయగల డిక్రీ కోడ్ కింద జారీ చేయబడిన డిక్రీగా ఉండాలి మరియు దానిని బదిలీ చేయగల కోర్టు ఇండియన్ కోడ్ ఆఫ్ సివిల్ ప్రొసీజర్ ద్వారా నిర్వహించబడే కోర్టుగా ఉండాలి. కానీ ప్రస్తుత కేసులో అది బదిలీ సమయంలో ఇండియన్ కోడ్ ఆఫ్ సివిల్ ప్రొసీజర్ ప్రకారం నిర్వహించబడే కోర్టుకు బదిలీ చేయబడలేదు, అందువల్ల బదిలీ అమలు ప్రయోజనం కోసం పనికిరాదని, మేము పైన చెప్పినట్లుగా, భారత కోడ్ లోని సెక్షన్ 43 1951 చట్టం 2 కు మధ్య రాష్ట్రానికి వర్తిస్తుంది. భారత్ పై రెండు ప్రశ్నలను ప్రతిస్పందకుడికి వ్యతిరేకంగా నిర్ణయిస్తే లేవనెత్తిన ఇతర ప్రశ్నల జోలికి వెళ్లాల్సిన అవసరం లేదు.

అందువల్ల మేము ఈ అప్పీలును అనుమతిస్తాము, హైకోర్టు తీర్పు మరియు ఉత్తర్వులను కొట్టివేసి, అమలు కోర్టు తీర్పును పునరుద్ధరిస్తున్నాము. విటిషనర్ తన ఖర్చులను కోర్టులో ఉంచుతారు.

అప్పీల్ అనుమతించబడింది.